

З'ясування
наявних у нас
Божих дарів

Як ми виконуємо свою
місію як Церква

Прагнення і
сподівання

Що можна чи потрібно
здійснити для кращого
виконання нашої місії
як Церкви

Оцінювання і
визначення

Що можна зробити та
що принесе найкращі
плоди у місії нашої
парафії

Планування/
відповідальність

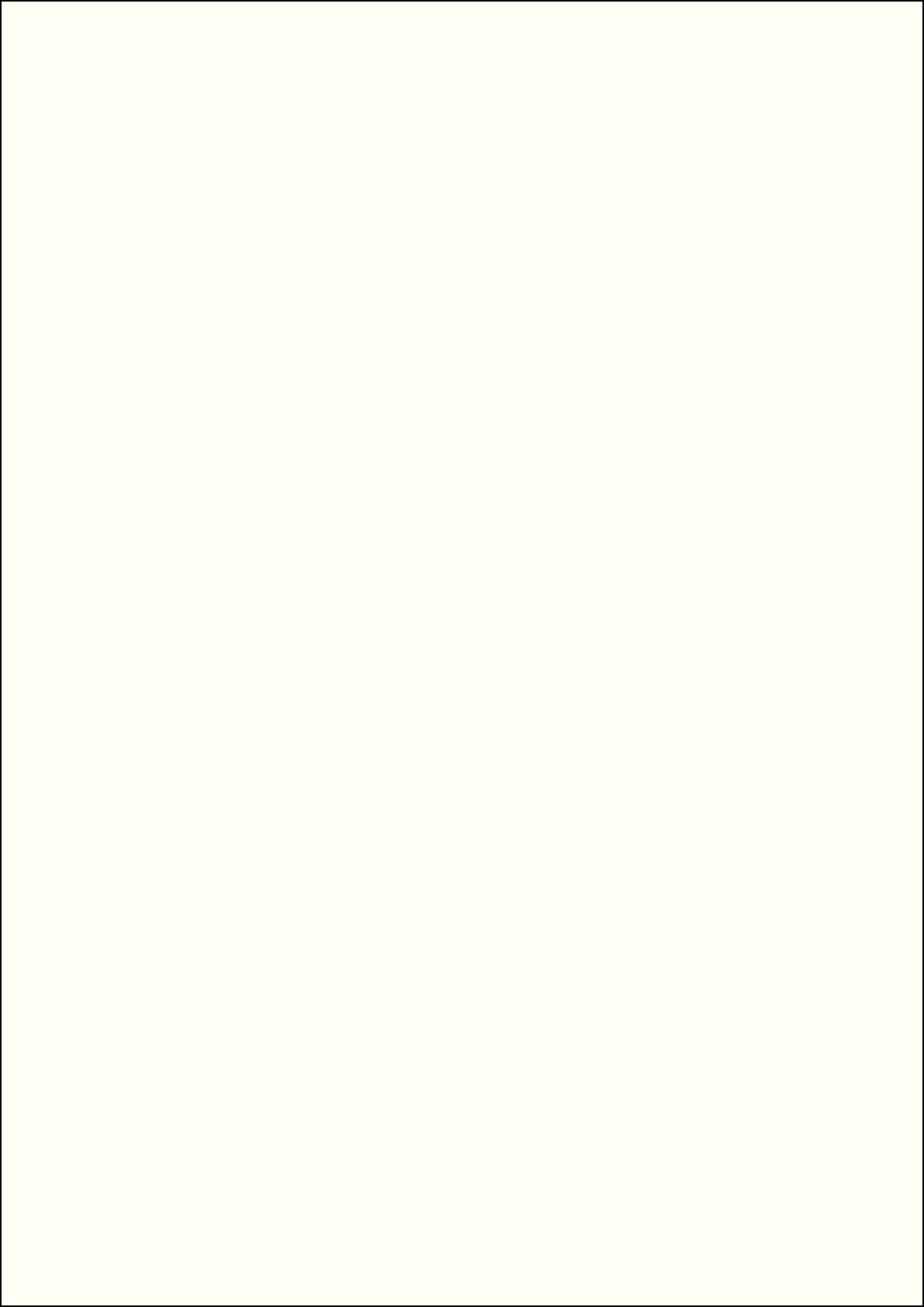
Конкретний план
дій для сповнення
нашої місії як Церкви

*Жива парафія
місце зустрічі з живим Христом*

Посібник з пасторального планування

Робоча група для реалізації стратегічного розвитку
Української Греко-Католицької Церкви
на період до 2020 року

**Жива парафія –
місце зустрічі з живим Христом**

Посібник з пасторального планування

Видання перше, доповнене

львів
2016

Програма «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом»
проводиться згідно з рішенням Синоду Єпископів
Української Греко-Католицької Церкви
(Бразилія, вересень 2011 року).

ЗВЕРНЕННЯ ДО СВЯЩЕНИКІВ – учасників робочих сесій для обговорення пасторального планування за пріоритетами програми «Жива парафія»

Слава Ісусу Христу!

Дорогий Отче!

У 2012 р. ми розпочали в нашій Церкві спільну працю для оновлення її життя: «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом». У зв'язку з цим Ви мали нагоду попрацювати над нашим першим робочим посібником (*Instrumentum laboris*), який був підготовлений саме для парафіяльного духовенства. Цей посібник мав на меті:

- 1) ознайомити Вас із тими пріоритетами для оживлення парафіяльного життя, що їх поставив перед нами Синод Єпископів УГКЦ на чолі з Блаженнішим Свято-славом;
- 2) заохотити Вас особисто замислитися над своїм священничим служінням відповідно до цих пріоритетів;
- 3) дозволити Вам спільно зі своїм єпископом та співбратами в душпастирському служінні обговорити ці пріоритети та розпочати процес обміну думками й досвідом для взаємної підтримки та зростання.

Коротко нагадаю Вам ці пріоритети (і характеристики «Живої парафії»):

1. Боже Слово і катехизація.
2. Літургія і молитва (східнохристиянська спадщина).
3. Служіння ближньому / дияконія (спрямованість до особи).
4. Провід / управління дарами (дух самовідречення Христа ради / кенозіс).
5. Сопричастя / єдність (свідчення і служіння єдності з Наступником апостола Петра).
6. Місійний дух (доступність і відкритість).

Оскільки ми вже маємо ці пріоритети, природно постає запитання: «Як можна буде **втїлити ці пріоритети в життя** моєї парафії та **залучити мирян до живішої участі** в посланництві парафії?» Над цим будемо зараз працювати, а конкретніше, ми хотіли б допомогти Вам у дуже важливому процесі, що називається *пасторальним плануванням*.

Для декого з Вас це не далеке поняття, а відома дійсність. Інші, можливо, чують цей термін уперше, але вже планування здійснюють, хтось більшою, а хтось меншою мірою. Бажанням і завданням нашої робочої групи є підтримати Вас у Вашому душпас-

тирстві, «щоб кожна наша парафія скріпила те, що в ній добре, чесне, похвальне, і стала ще кращою, а також розвинула ті аспекти церковного життя, які в ній з тих чи інших причин дотепер не були виражені» (Інструментум лаборіс, с. 2).

Кожний парох вже займається плануванням і координуванням діяльності у своїй парафіяльній спільноті: встановлює розпорядок богослужінь чи план різного роду засідань припарафіяльних організацій, координує катехизування дітей і харитативних програм, планує та наглядає за будівельними проектами, дбає про парафіяльне майно і т. п. Це все належить до обов'язків пароха.

У цьому посібнику хочемо запропонувати Вам певні рамки для розробки цих та інших програм, але згідно з пріоритетами «Живої парафії». Іншими словами, заохочуємо Вас поміркувати разом зі своєю парафіяльною спільнотою над тими складовими, які ми визначили пріоритетними для Вашого священничого служіння, завжди посилаючись на ті думки, які висловив у своєму Пастирському листі Блаженніший Святослав (грудень 2011).

Пропонуємо попрацювати над пасторальним плануванням чотирма етапами:

1. З'ясування наявних у нас Божих дарів: як ми зараз виконуємо свою місію?
2. Прагнення і сподівання: що можна чи потрібно здійснити, щоб наша парафія якнайкраще виконала свою місію?
3. Оцінювання і визначення: що конкретно принесе найкращі плоди в місії нашої парафії?
4. Планування/відповідальність: конкретний план дії у здійсненні посланництва нашої парафії.

Не кожна парафія до цього готова, тому потрібно бути терпеливим, як щодо своїх парафіян, так і щодо самих себе. Якщо можете виконати принаймні частину того, що тут запропоновано, заохочую Вас до цього. У Вас завжди є простір для творчості та час для зростання. Працюйте зі своїм єпархіальним координатором, який зможе Вам поради, Вас заохотити та Вам допомогти. Завжди радьтеся зі своїм правлячим єпископом, особливо коли якась ініціатива вимагає його дозволу і благословення. Найважливіше, постарайтеся разом зі своєю спільнотою прислухатися до голосу Святого Духа, що вказує нам шлях, яким нам іти, аби мати відкриті вуха і серце.

Ще раз доручаємо цей процес оновлення Церкви й оживлення парафіяльного життя покрову Пресвятої Богородиці та молитвам всіх святих української землі.

+ КЕН

Єпископ Нью-Вестмінстерський,

Керівник робочої групи для реалізації

стратегічного розвитку УГКЦ на період до 2020 року

Жива парафія: місце зустрічі з живим Христом

Під керівництвом місцевого єпископа та в тісному сопричасті з ним парафія відіграє особливу роль у Церкві. Адже саме в парафії віруючі найчастіше зустрічаються з Христом через християнське навчання, спільну молитву і служіння ближньому. Плекаючи та оживляючи парафії, ми тим самим плекаємо та оживляємо цілу Церкву.

Складові живої парафії

1. Боже Слово і Катехизація (Керигма) – пізнання правд віри і їх втілення в щоденне життя.
2. Літургія і Молитва – участь в літургійному, таїнственному та молитовному житті на освячення Божого Люду.
3. Служіння Ближньому / дияконія – приділення особливої уваги потребуючим, як у самій парафії, так і поза нею.
4. Провід / управління дарами – служіння Єпископа з душпастирями у співпраці з мирянами в управлінні дарами (часу, таланту і скарбу) на спільну користь.
5. Сопричастя-Єдність / кінонія – плекання духовної єдності Христової Церкви та сприяння єдності всіх християн (єкуменізм).
6. Місійний Дух – свідчення про своє життя в Христі, запрошуючи інших до участі у ньому.

Загальні характеристики УГКЦеркви

- Східнохристиянська спадщина – свідомість і плекання духовного скарбу візантійсько-київської традиції: літургії, богослов'я, духовності та дисципліни.
- Спрямованість до особи – переконання, що Христос є Дорогою, Правдою і Життям для кожної людини.
- Дух самовідречення Христа ради (Кенозіс) – готовність до самопожертви серед випробувань у вірі.
- Свідчення і служіння єдності з Наступником апостола Петра – приналежність до Вселенської (Католицької) Церкви, як вірність Христовій молитві: «щоб всі були одно».
- Доступність і відкритість – готовність ділитися своїми духовними скарбами з усіма, хто прагне зустрічі з Христом.

A decorative border with a repeating floral pattern surrounds the central text. The border consists of a series of small, stylized flowers connected by a chain-like motif.

Пасторальне планування

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Пасторальне планування

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

УВАГА: Пасторальне планування *також проводиться на єпархіальному рівні*, як для підтримки парафій, так і для здійснення посланництва Церкви. Однак у цьому виданні **увага зосереджена на плануванні в парафіяльній спільноті**, зокрема на її покликанні бути «місцем зустрічі з живим Христом».

1. Для чого потрібне пасторальне планування?

Можна сказати, що мета пасторального планування – це допомогти нашій парафіяльній спільноті та усім її членам **СТАВАТИ ТИМ, КИМ МИ ПОКЛИКАНІ БУТИ!**

Поміркуймо над такими запитаннями:

Хто – ми? МИ – ХРИСТІЯНИ ТА ЧЛЕНИ ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ.

У що ми віримо? МИ ВІРИМО В ТРИЄДИНОГО БОГА, ЯКИЙ БАЖАЄ СПАСІННЯ ЛЮДСТВА.

Яка наша місія? ПРОВАДИТИ СПІЛЬНОТУ БОЖИХ ДІТЕЙ ДО ОТЦЯ ЧЕРЕЗ СИНА У СВЯТОМУ ДУСІ.

Як НАША спільнота може виконати цю місію? БУДУЧИ ЖИВОЮ ПАРАФІЄЮ – МІСЦЕМ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ.

Пасторальне планування – це процес розпізнання людських, духовних і матеріальних дарів та координування ними в християнській спільноті (єпархії чи парафії) для кращого здійснення нею дорученого їй посланництва. У цьому процесі, проведеному в молитві й пізнанні знаків часу, **покликані до участі всі члени християнської спільноти**, завжди під проводом місцевого єпископа і призначеного ним душпастиря.

Пасторальне планування не обмежується тільки укладанням календаря на певний рік (хоч літургійний рік дуже важливий у пасторальному плануванні). Воно радше **зосереджене на посланництві Церкви** і підпорядковує кожне координування природними і професійними, духовними та матеріальними ресурсами вищій духовній меті – участі в Божому житті.

Наш Синод Єпископів ще в 2005 р. під проводом Блаженнішого Любомира поставив нашій Церкві за мету **«святість об'єднаного Божого люду»**. Кожна наша ініціатива оживлення життя Церкви стремить до цього.

2. Основна роль пароха

У пасторальному плануванні визначальна роль відведена священику-душпастирю. Дуже багато залежить від його позитивного ставлення і працьовитості, від його молитовної підготовки й духовної зрілості, від його вміння пізнавати духовні дари та заохочувати інших до активної участі в парафіяльному житті.

ОСОБИСТА ПІДГОТОВКА

Передусім парох повинен сам **уважно продумати весь процес** пасторального планування і добре підготуватися до зустрічей з парафіянами. Найбільше проблем, можливо, буде з досвідченими парохами, які мають вже довголітній досвід служіння і не бачать потреби міняти спосіб праці та стилю проводу. Можемо тут лишень заохотити кожного священика бути більш відкритим до дарів, яких Святий Дух подає у його спільноті, та більш чуйним до потреб часу. Супроводжуйте цей процес ревною особистою молитвою!

ПІДГОТОВКА ПРОВІДНИХ ОСІБ

Перед тим, як безпосередньо починати процес планування, треба запросити на розмову впливових осіб у парафії (напр. пасторальну раду) та пояснити їм **мету і процес** пасторального планування, спираючись на пріоритети «Живої парафії», терпеливо відповідаючи на всі запитання й заохочуючи до участі. Не слід починати процес пасторального планування на рівні всієї парафії, не порадившись спершу з активними мирянами і не заручившись їхньою підтримкою, адже вони можуть позитивно вплинути на інших.

РЕСУРСИ ПАСТОРАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ

«Інструментум лаборіс». Варто перечитувати відповідні розділи цього документа. Це може стати основою для духовних роздумів і заохочення.

Напрацювання на основі «Інструментум лаборіс». Також корисно брати до уваги пропозиції та практики співбратів-священиків.

СТРАТЕГІЯ 2020

Синод Єпископів УГКЦ у 2011 р. затвердив Стратегію розвитку Церкви до 2020 року. Парох повинен подбати про здійснення цієї Стратегії на парохії. (Див. **Додаток 1. Пріоритети на 2013–2015 роки для пасторального планування на парафії, с. 55**).

VI СЕСІЯ ПАТРІАРШОГО СОБОРУ УГКЦ

У серпні 2015 р. Глава УГКЦ скликав чергову сесію Патріаршого Собору УГКЦ на тему: «Жива парафія...». Напрацювання цього Собору слід втілювати в життя відповідно до місцевих обставин та можливостей (див. **Додаток 2. Резолюції VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» ДЛЯ ПАРАФІЙ, с. 62**).

ВКАЗІВКИ ЩОДО ПАСТОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ

Для пасторального планування парох повинен також урахувати всі вказівки, які на певний рік подають місцевий єпископ, митрополічі та всецерковні структури (наприклад, у всій Католицькій Церкві темою 2013 року є віра).

3. Роль парафіяльних пасторальної та економічної рад

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН

Щодо участі мирян в парафіяльних структурах, то ситуація в нашій Церкві є неоднорідною. У деяких парафіях вже існують формально об'єднані групи осіб, які співпрацюють із парохом та допомагають йому в плануванні та здійсненні різного роду пасторальних програм (напр., пасторальна чи парафіяльна рада) або в адміністративних чи фінансових питаннях (економічна рада). В інших парафіях парох сам займається пасторальними та адміністративними справами і мало або взагалі не радиться зі своїми вірними. Ще в інших парафіях запроваджена така практика, що фінансові справи вирішує невелика група парафіян без контролю з боку пароха. Тому потрібно з'ясувати, як зараз вирішуються справи пасторального і адміністративного характеру у Вашій парафії, хто несе юридичну відповідальність за адміністрацію та фінанси, яка роль і відповідальність у цьому місцевого єпископа та чи ця практика відповідає церковним нормам.

СТВОРЕННЯ ПАРАФІЯЛЬНИХ РАД

У канонічному праві чітко визначені обов'язки пароха і встановлені рамки, в яких повинні діяти парафіяльні організації. Програма «Жива парафія» передбачає, що паралельно із пасторальним плануванням поступово належить створювати в парафії **пасторальну та економічну ради** згідно з нормами канонічного права та правилами, встановленими правлячим єпископом для кожної єпархії чи екзархату. Цей процес, можливо, буде зтяжним і вимагатиме від пароха доброї підготовки та терпеливості. Звісно, з боку парафіян можуть виникнути упередження до змін. Тому кожну зміну слід впроваджувати обережно та зважено і керуватися порадами і вказівками місцевого єпископа, вікарія чи єпархіального координатора.

ПРОЦЕС ПАСТОРАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ

Якщо в парафії вже встановлені ради, то вони відіграють важливу роль у процесі пасторального планування. Якщо таких структур ще немає, парох повинен запросити до співпраці осіб, які мають відповідні здібності, професійні знання та здатність співпрацювати з іншими. Очевидно, такі особи повинні жити чесним християнським життям та брати активну участь у літургійному житті парафіяльної спільноти.

4. Схема пасторального планування

4.1. ПРІОРИТЕТИ

В «Інструментум лаборіс» (далі – ІЛ) ми розглянути шість **елементів (чи складових)** «Живої парафії» та п'ять **характеристик** парафії УГКЦ. Для пасторального планування **перших три елементи** слід вважати пріоритетними, оскільки вони підсумовують основне посланництво Церкви. Цим трьома елементами підпорядковуються всі інші.

ПРІОРИТЕТИ (наше посланництво)

1) Слово Боже/катехизація	(ІЛ, 1)
2) Літургійне життя і молитва	(ІЛ, 2)
3) Служіння ближньому	(ІЛ, 3)

У СОПРИЧАСТІ / ЄДНОСТІ ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ (з ким і в якому дусі)

(А) У нашій парафіяльній спільноті	(ІЛ, 5А)
(Б) У співпраці з іншими парафіями – єпархією – усією Церквою	(ІЛ, 5Б)
(В) У співпраці з іншими християнами: екуменізм	(ІЛ, 5Б)

У СВДЧЕННІ ПРО ЖИТТЯ В ХРИСТІ

(Г) Запрошення інших до участі в житті Церкви: місійний дух	(ІЛ, 6)

ПІД ДУХОВНИМ ПРОВОДОМ і В РІЗНОМАНІТНОСТІ ДАРІВ

(І) Провід / управління дарами	(ІЛ, 4)

З ВІДЧУТТЯМ ХАРАКТЕРИСТИК ЖИВОЇ ПАРАФІЇ:

- Східнохристиянська спадщина
- Спрямованість до особи
- Дух самовідречення Христа ради (кенозис)
- Свідчення і служіння єдності з Наступником апостола Петра
- Доступність і відкритість

4.2. КРОКИ

Пасторальне планування звичайно здійснюють в останні місяці календарного року (вересень–листопад).

Пропонуємо проводити пасторальне планування **чотирма етапами:**

ДВІ СЕСІЇ В ШИРШОМУ КОЛІ ПАРАФІЯЛЬНОЇ СПІЛЬНОТИ

- I. **З'ясування наявних у нас Божих дарів.** Як ми зараз виконуємо свою місію як Церква?
- II. **Прагнення і сподівання.** Що можна чи потрібно здійснити для кращого виконання нашої місії як Церкви?

ДВІ СЕСІЇ У ВУЖЧОМУ КОЛІ ПАСТОРАЛЬНОЇ РАДИ

- III. **Оцінювання і визначення.** Що можна конкретно зробити та що принесе найкращі плоди в місії нашої парафії?
- IV. **Планування/відповідальність.** Скласти конкретний план дій для сповнення нашої місії як Церкви.

ХТО ЗАЙМАЄТЬСЯ ПАСТОРАЛЬНИМ ПЛАНУВАННЯМ?

Потрібно заохотити **всю спільноту** до участі, щоб кожний парафіянин міг висловити свою думку (I–II). Планування здійснюється під проводом пароха-душпастиря у співпраці з пасторальною та економічною радами (III–IV).

РОЗМІР ПАРАФІЇ І ДОЦІЛЬНІСТЬ ПАСТОРАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ

У пароха може виникнути сумнів щодо доречності пасторального планування, особливо, якщо його парафія є невеличкою, якщо більшість його парафіян похилого віку або якщо сам парох не проживає на території парафії. Проте навіть найменша спільнота покликана виконувати своє посланництво (проповідувати Боже Слово, здійснювати Святі Таїнства, служити ближньому, управляти дарами тощо). Парох повинен **шукати творчі підходи** для залучення парафіян до цього завдання. Запропоновані тут чотири етапи можна застосувати (принаймні у спрощеній формі) до будь-якої спільноти. Добрий душпастир вміє **завести розмову зі своїми вірянами** про те, що найважливіше для християнської спільноти, і тоді разом, радячись, вирішувати, що можна і треба зробити, аби навіть найменша парафія чи місія мала відчуття свого посланництва і духовного зростання.

Далі подаємо схему пріоритетів і цільових груп пасторального планування (див. **таблиця 1**).

Парохи, присвятіть достатньо часу, щоб **вивчити цю схему і обміркувати кожний пріоритет та середовище його здійснення.**

Таблиця 1. СХЕМА ПРІОРИТЕТІВ І ЦІЛЬОВИХ ГРУП ПАСТОРАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ

СОПРИЧАСТЯ / ЄДНІСТЬ: Плекати «одне серце і один дух» у парафіяльній спільноті			
	1. СЛОВО БОЖЕ / КАТЕХИЗАЦІЯ	2. ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА	3. СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ
(А) В парафіяльній спільноті	(1А) Слово Боже/катехизація у парафіяльній спільноті <i>Діти</i> <i>Молодь</i> <i>Дорослі</i> <i>Батьки / сім'я</i> <i>Старші</i>	(2А) Літургійне життя і молитва у парафіяльній спільноті <i>Діти</i> <i>Молодь</i> <i>Дорослі</i> <i>Батьки / сім'я</i> <i>Старші</i>	(3А) Служіння ближньому у парафіяльній спільноті <i>Діти</i> <i>Молодь</i> <i>Дорослі</i> <i>Батьки / сім'я</i> <i>Старші</i>
(Б) В єдності з іншими парафіями/ усією Церквою	(1Б) Слово Боже/катехизація в єдності з іншими парафіями/ єпархією/усією Церквою	(2Б) Літургійне життя і молитва у співпраці з іншими парафіями/ єпархією/усією Церквою	(3Б) Служіння ближньому у співпраці з іншими парафіями/єпархією/усією Церквою
(В) У співпраці з іншими християнами (єкуменізм)	(1В) Слово Боже/катехизація у співпраці з іншими християнами (єкуменізм)	(2В) Літургійне життя і молитва у співпраці з іншими християнами (єкуменізм)	(3В) Служіння ближньому у співпраці з іншими християнами (єкуменізм)
(Г) у світі (місійний дух)	(1Г) Слово Боже/катехизація у світі (місійний дух)	(2Г) Літургійне життя і молитва у світі (місійний дух)	(3Г) Служіння ближньому у світі (місійний дух)
(Г) Провід/управління дарами Посвята часу, талантів і скарбу (матеріальних благ) для здійснення посланництва Церкви	(1Г) Слово Боже/катехизація Провід/управління дарами Хто? Що? Де? Коли? Чим? Як?	(2Г) Літургійне життя і молитва Провід/управління дарами Хто? Що? Де? Коли? Чим? Як?	(3Г) Служіння ближньому Провід/управління дарами Хто? Що? Де? Коли? Чим? Як?

Розпорядок зустрічей для здійснення пасторального планування

*Упродовж місяця один раз (увечері) на тиждень

Нагадування парохам: Слід підготувати впливових осіб.

ПРИКЛАД

(застосуйте це до своїх обставин!)

Треба вирішити: Якщо парафія вже має позитивний досвід участі мирян у пасторальному провіді, можна здійснити **аналіз ситуації** (див. с. 17) на початку процесу пасторального планування, а не під час сесії III, як запропоновано в цьому посібнику.

Парафія Святого Антонія Великого

Вівторок, 3 вересня 2013 р. 18³⁰–20³⁰ год.

Загальні збори на тему пасторального планування

Сесія I. Як ми виконуємо свою місію як Церква? (З'ясуємо, які ми маємо Божі дари)

Вівторок, 10 вересня 2013 р. 18³⁰–20³⁰ год.

Загальні збори на тему пасторального планування

Сесія II. Що можна чи потрібно здійснити для кращого виконання нашої місії як Церкви? (Прагнення і сподівання)

Вівторок, 24 вересня 2013 р. 18³⁰–21⁰⁰ год.

Засідання пасторальної ради щодо пасторального планування

Сесія III. Що можна зробити та що принесе найкращі плоди в місії нашої парафії? (Оцінювання і визначення)

Вівторок, 1 жовтня 2013 р. 18³⁰–21⁰⁰ год.

Засідання пасторальної ради щодо пасторального планування

Сесія IV. Конкретний план дій щодо сповнення нашої місії як Церкви. (Планування/відповідальність)

Пасторальне планування

АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ

**Які внутрічні та зовнішні чинники
сприяють чи перешкоджають нам
у сповненні нашої місії як Церкви?**

Пояснення

Пасторальне планування

АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ

Заувага. Якщо у Вашій парафії вже існує парафіяльна пасторальна рада і миряни звикли до участі в дорадчому процесі, можна провести аналіз ситуації на початку процесу пасторального планування (перед Сесією I: *З'ясування наявних у нас дарів Божих*). Якщо такі структури щойно створюються, краще провести аналіз на початку Сесії III: *Оцінювання і визначення*.

Питайте про Господа та Його силу, шукайте завжди Його обличчя!
(1 Хр. 16, 11)

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНИЙ АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ?

Як Божя інституція, Церква покладається на ласку Божу та на діяння Святого Духа. Як людська установа, вона також залежить від певних обставин – особистих, соціальних та матеріальних чинників, які можуть вплинути на її здатність виконувати своє посланництво. В будь-якій організації можливості для успіху зростають, якщо вона знає про ці чинники та намагається належно на них відповісти.

ЩО СЛІД ПРОАНАЛІЗУВАТИ?

Аналіз ситуації у парафії (як і в інших інституціях) включає **самооцінку** та **розгляд зовнішніх чинників**, які впливають на її життя, досягнення цілей і сповнення місії. В обох цих сферах будуть **позитивні та негативні чинники**, яким слід приділити належну увагу.

Аналіз внутрішніх чинників:	
1) сильні сторони парафії	2) слабкі сторони парафії

Аналіз зовнішніх чинників:	
3) можливості для діяльності	4) перепони/загрози

Позитивні чинники (сильні сторони і можливості) – це те, що Ви бажаєте посилити та розвивати. Щодо негативних чинників (слабкі сторони та перепони/загрози), якщо їх не можна подолати, то принаймні треба намагатися, щоб вони якнайменше впливали на сповнення парафією її посланництва та досягнення особливих цілей.

Аналіз ситуації є дуже важливим для пасторального планування. Пропонуємо здійснити його на основі шести складових «Живої парафії». Можна використати схему, подану в **таблиці 2**.

Таблиця 2. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ НА ОСНОВІ ПРІОРИТЕТІВ «ЖИВОЇ ПАРАФІЇ»

	Внутрішні (усередині парафії) чинники			Зовнішні (поза парафією) чинники	
	Сильні сторони	Слабкі сторони	Можливості	Перешкоди/загрози	
Слово Боже / катехизація	(напр. Маємо сестер для катехизації)	(напр. Не маємо приміщень)	(напр. Маємо добрі підручники)	(напр. Матеріалізм, секуляризм у суспільстві)	
Літургійне життя і молитва	(напр. Наші люди побожні)	(напр. Наші вірні не розуміють Богослужінь)	(напр. Маємо іконописця)	(напр. УГКЦ не має перекладу всіх богослужбових книг)	
Служіння ближньому (дияконія)	(напр. Серед парафіян маємо щедрих добродіїв)	(напр. Ми не маємо досвіду роботи з бідними)	(напр. Є багато бідних на території парафії)	(напр. Державні закони обмежують нашу діяльність)	
Провід/управління дарами	(напр. Маємо економічну раду, яка добре працює)	(напр. Ми не маємо парафіяльної структури)	(напр. Є вишколи для кадрів)	(напр. Економічна криза)	
Сопричастя/єдність (у нашій парафії)	(напр. Наші вірні є гостинні/товариські)	(напр. Конфлікти між групами парафіян)	(напр. Зручний доїзд у неділю)	(напр. Недільні молодіжні спортивні заїняття)	
Сопричастя/єдність (з іншими церквами)	(напр. Наш деканат добре співпрацює)	(напр. Є напруга з нашими православними сусідами)	(напр. Наш єпископ дбає про нас)	(напр. Брак розуміння нашої Церкви з боку римо-католиків)	
Місійний дух	(напр. Ми є радісною спільнотою)	(напр. Ми занадто маленька спільнота)	(напр. Люди прагнуть пізнавати правду)	(напр. Скептицизм щодо християнства)	

Пасторальне планування

Загальні збори на тему пасторального планування

СЕСІЯ I

**З'ясування наявних у нас Божих дарів.
Як ми виконуємо свою місію як Церква?**

Пояснення та анкети для дискусії

Загальні збори на тему пасторального планування

СЕСІЯ I

З'ясування наявних у нас Божих дарів. Як ми виконуємо свою місію як Церква?

З'ясування наявних у нас Божих дарів – це перший крок у пасторальному плануванні згідно з напрямками «Живої парафії».

МЕТА

Усвідомити собі Божі дари, якими наділена наша спільнота. Кожна парафіяльна спільнота більшою чи меншою мірою вже здійснює певні аспекти програми «Живої парафії». Важливо визнати ці блага і радіти ними.

МЕТОДОЛОГІЯ

1) Хто? Парох повинен зібрати якнайбільше число парафіян, щоб можна було спільно роздумувати над діяльністю, яку парафія вже виконує для сповнення своєї місії як Церкви.

2) Де? Збори можна проводити в парафіяльному залі чи іншому (напр. навчальному) приміщенні, залежно від обставин. Звичайно такі збори не проводять у самому храмі.

3) Коли? Пасторальне планування краще проводити в будні, якщо неділя не є єдиною можливістю.

4) Як? Разом як єдина спільнота. Якщо парафія дуже велика, можна провести більше зустрічей. Для дискусії слід розділити учасників на менші дискусійні групи (або столи). Якщо парафія двомовна (напр. поза Україною), тоді рекомендується проводити зустрічі двома мовами.

5) Анкети. Кожна дискусійна група повинна заповнити анкети і відтак представити напрацювання на загальних зборах:

1. Боже Слово і катехизація.
2. Літургійне життя і молитва.
3. Служіння ближньому.
4. Плекання «одного серця і одного духу» у нашій парафії.

Зробіть достатню кількість копій, відповідно до розміру Вашої парафії.

Практична порада. Під час звітування груп на загальних зборах не потрібно повторювати того, що вже сказала інша група.

МОЛИТВА – ЧИТАННЯ – НАУКА

МОЛИТВА

Прийми, Боже, моління наше, вчини нас достойними бути, щоб приносити Тобі моління, і мольби, і жертви безкровні за всіх людей Твоїх; і нас, яких Ти поставив на цю службу Твою, учини здатними силою Духа Святого Твого неосудно і непорочно, в чистому свідченні сумління нашого призвати Тебе в кожному часі і на всякому місці, щоб, вислухавши нас, Ти був милостивий нам у щедрості своєї ласки.

(з Літургії св. Василя Великого)

ПРОЧИТАТИ

В Діяннях апостолів читаємо:

Вони постійно перебували в апостольській науці та спільності, на ламанні хліба й молитвах. І страх напав на кожну душу: багато було чудес і знаків, що їх апостоли робили. Всі віруючі були вкупі й усе мали спільним. Вони продавали свої маєтки та достатки й роздавали їх усім, як кому чого треба було. Щодня вони однодушно перебували у храмі, ламали по домах хліб і споживали харчі з радістю і в простоті серця; хвалили Бога і втішались любов'ю всього люду. Господь же додавав щодня (до Церкви) тих, що спасалися.

(Ді. 2, 42–47)

КОРОТКА НАУКА (3–4 хв.)

1. Наслідки дару Духа Святого: апостольська наука, спільне життя і молитва в радості.

2. Блаженніший Святослав у Пастирському листі заохочує нас до оновлення парафіяльного життя. Глава Церкви визначає такі пріоритети: Боже Слово і катехизація; Літургія і молитва; Служіння ближньому/дияконія; Провід/управління дарами; Сопричастя/єдність; Місійний дух.

3. Це чудова програма для нашої парафії. Адже ми покликані бути спільнотою християнського навчання, спільної та особистої молитви та місцем служіння ближньому.

4. Якщо ми зібралися, щоб працювати над втіленням цієї програми в НАШІЙ спільноті, то подивімося, як Божі дари вже проявляються в нас.

5. Молімо Святого Духа, щоб Він так нас просвітив, аби ми пізнали, що добре, чесно і варте схвалення... та виявляли Богові належну вдячність за всі Його благословення.

1. БОЖЕ СЛОВО і КАТЕХИЗАЦІЯ

(1А) СЛОВО БОЖЕ/КАТЕХИЗАЦІЯ У ПАРАФІЯЛЬНІЙ СПІЛЬНОТІ

Разом (напр. Недільна проповідь, великопісна місія)

Діти (напр. Підготовка до Першої Сповіді)

Молодь (напр. Літні табори)

Дорослі (напр. Біблійний гурток)

Батьки / сім'я (напр. Підготовка до подружжя)

Старші (напр. Клуб доброї книги)

(1Б) СЛОВО БОЖЕ/КАТЕХИЗАЦІЯ

РАЗОМ ІЗ ІНШИМИ ПАРАФІЯМИ/ЄПАРХІЄЮ/ВСІЄЮ ЦЕРКВОЮ

(напр. Катехитична олімпіада)

(1В) СЛОВО БОЖЕ / КАТЕХИЗАЦІЯ

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ХРИСТІЯНАМИ (ЕКУМЕНІЗМ)

Заувага: Екуменічна співпраця проводиться завжди з благословення єпископа

(напр. Спільний біблійний гурток)

(1Г) СЛОВО БОЖЕ / КАТЕХИЗАЦІЯ

У СВІТІ (МІСІЙНИЙ ДУХ)

(напр. Парафіяльна радіопрограма)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати
свідчення і служіння єдності з Наступником апостола Петра.

2. ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

(2А) ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

У ПАРАФІЯЛЬНІЙ СПІЛЬНОТІ

У нашому храмі (напр. Вечірня)

Можна звернути увагу на окремі групи осіб в парафії:

Діти (напр. Вівтарне служіння)

Молодь (напр. Проща для молоді)

Дорослі (напр. Апостольство молитви)

Батьки / сім'я (напр. Роздавання тексту щоденних молитов для сімей)

Люди похилого віку (напр. Молитва по радіо для тих, хто вже не може прийти до храму)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати нашу
східнохристиянську спадщину.

2. ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

(2Б) ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

*У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ПАРАФІЯМИ/ЄПАРХІЄЮ/УСІЄЮ ЦЕРКВОЮ
(напр. Спільна проща до Зарваниці)*

(2В) ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА

*У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ХРИСТІЯНАМИ (ЕКУМЕНІЗМ)
Заувага: Екуменічну співпрацю здійснюють завжди з благословення єпископа
(напр. Спільна панахида за жертвами Голодомору)*

(2Г) ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА

*У СВІТІ (МІСІЙНИЙ ДУХ)
(напр. Молитовний похід у нашому селі чи місті)*

3. СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

(ЗА) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У ПАРАФІЯЛЬНІЙ СПІЛЬНОТІ

(напр. Програма відвідування хворих)

Можна звернути увагу на окремі групи осіб у парафії:

Діти (напр. Збирання одягу для бідних дітей)

Молодь (напр. Робота з наркоманами)

Дорослі (напр. Програма для алкозалежних)

Батьки/сім'я (напр. Харчовий склад для бідних сімей)

Люди похилого віку (напр. Догляд немічних)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати
спрямованість до особи.

3. СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

(ЗБ) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ПАРАФІЯМИ/ЄПАРХІЄЮ/УСІЄЮ ЦЕРКВОЮ
(напр. Співпраця з місцевим Карітасом)

(ЗВ) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ХРИСТІЯНАМИ (ЕКУМЕНІЗМ)
Заувага: Екуменічна співпраця здійснюється з благословення єпископа
(напр. Проведення свята Миколая для бідних дітей)

(ЗГ) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У СВІТІ (МІСІЙНИЙ ДУХ)
(напр. Їдальня для безпритульних села/міста)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати
доступність і відкритість до кожного.

Плекаймо «одне серце і один дух» у нашій парафії

СОПРИЧАСТЯ/ЄДНІСТЬ (БУДУВАННЯ СПІЛЬНОТИ)

Що ми **ВЖЕ робимо для плекання єдності** нашої парафіяльної спільноти?
(напр. Кавування після недільного Богослужіння)

Пасторальне планування

Загальні збори на тему пасторального планування

СЕСІЯ II

**Прагнення і сподівання.
Що можна чи потрібно здійснити для кращого
виконання нашої місії як Церкви?**

Пояснення та анкети для дискусії

Загальні збори на тему пасторального планування

СЕСІЯ II

Прагнення і сподівання.

Що можна чи потрібно здійснити для кращого виконання нашої місії як Церкви?

Прагнення і сподівання – це другий крок у складанні дієвого пасторального плану. По суті, цей процес – це відкрита дискусія за участю якнайширшого кола парафіян, мета якої осмислити, що можна чи потрібно здійснити для кращого втілення поодиноких напрямів «Живої парафії». На цьому етапі важливо ПИСЛУХАТИСЯ до кожної думки, яку висловлюватиме парафіяльна спільнота. Уже сам процес роздумів над можливостями може стати перетворювальним засобом. Однак тут потрібно зауважити, що навіть якщо ВСІ ідеї будуть добрі й корисні, парафіяльна спільнота пізніше згодом змушена буде вирішити, що можливо буде втілити (але це вже третій етап, на якому будуть задіяні парох, члени парафіяльної (пасторальної) ради та представники парафіяльних організацій).

МЕТА

Заохотити парафіяльну спільноту «мріяти про можливе» та прислухатися, що їй найближче до серця. Допомогти парафіянам пережити відчуття приналежності до церковної спільноти, а парохів – ПИСЛУХАТИСЯ до сподівань своєї парафіяльної спільноти, головно до голосу Святого Духа – що Господь від нас хоче? Добрий провідник вміє провести розмову про найважливіші для спільноти речі. ЗАПИТУЙ ПРО ЗДІЙСНИМЕ (А НЕ ПРО ТЕ, ЩО НЕДОБРЕ...) І ПОСТІЙНО ЗАПИТУЙ!

МЕТОДОЛОГІЯ

Див. Сесія I. З'ясування наявних у нас Божих дарів.

Анкети. Кожна дискусійна група повинна заповнити анкети, подані нижче (с. 37–43), і представити учасникам зборів. Зробіть достатню кількість копій (відповідно до розміру Вашої парафії).

Практична порада. Під час звітування груп на загальних зборах не потрібно повторювати того, що вже сказала інша група.

ПРОПОЗИЦІЇ ВІД ПАРОХА

Священик-душпастир має право й обов'язок від себе запропонувати пасторальні пріоритети. Він повинен це зробити на цій сесії, вислухавши перше пропозиції своїх парохіян. У своїх пропозиціях він повинен врахувати пріоритети, встановлені його єпископом та Синодом Єпископів УГКЦ (див. **Додаток 1.** Пріоритети на 2013–2015 роки для пасторального планування на парафії, с. 55), а також напрацювання VI сесії Патріаршого Собору на тему: «Жива парафія...» (Див. **Додаток 2.** Резолюції VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» ДЛЯ ПАРАФІЙ, с. 62).

МОЛИТВА – ЧИТАННЯ – НАУКА

МОЛИТВА

Засвіти в серцях наших, Чоловіколюбче Владико, нетлінне світло Твого богопізнання і відкрий очі нашого ума, щоб ми розуміли Твої євангельські проповідування. Вклади в нас і страх блаженних Твоїх заповідей, щоб ми, перемігши всі тілесні похоті, провадили духовне життя, думаючи і діючи все, що угодне Тобі. Бо Ти є просвічення душ і тіл наших, Христе-Боже, і Тобі славу возсилаємо з безначальним Твоїм Отцем, і пресвятим, і благим, і животворящим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

(з Літургії св. Івана Золотоустого)

ПРОЧИТАТИ

В Євангелії від Луки читаємо:

І прибув Він у Назарет, де був вихований, увійшов своїм звичаєм суботнього дня в синагогу й встав, щоб читати. Йому подано книгу пророка Ісаї, і розгорнувши книгу, він натрапив на місце, де було написано: «Господній Дух на мені, бо він мене помазав. Послав мене нести Добру Новину бідним, звіщати полоненим визволення, сліпим прозріння, випустити пригноблених на волю, оповісти рік Господній сприятливий. А згорнувши книгу, він віддав її слuzі та й сів. Очі всіх у синагозі були пильно звернені на нього. І він почав до них говорити: «Сьогодні збулось це Писання у вухах ваших!»

(Лк. 4, 16–21)

КОРОТКА НАУКА (3–4 хв):

1. **В Євангелії** Ісус дає зрозуміти, що слово, сказане пророком про Добру Новину, здійснюється в Ньому.

2. **Блаженніший Святослав у Пастирському листі** «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» виділяє такі пріоритети: Боже Слово і катехизація; Літургійне життя і молитва; Служіння ближньому/дияконія; Провід/управління дарами; Сопричастя/єдність; Місійний дух.

3. **Коли будемо діяти за цими пріоритетами, то** наша парафія зможе самим своїм життям давати свідчення про Добру Новину, яку Господь проголосив у Назареті.

4. **Минулого разу ми думали про те, що в нас вже є. Зараз подумаймо, що ми хотіли б побачити в нас.** Запитаймо, чого від нас хоче Святий Дух. Просімо, щоб Він просвітив нас і вказав нам шлях. Христос посеред нас! І є, і буде!

1. БОЖЕ СЛОВО І КАТЕХИЗАЦІЯ

(1А) СЛОВО БОЖЕ/КАТЕХИЗАЦІЯ *У ПАРАФІЯЛЬНІЙ СПІЛЬНОТІ*

Діти (напр. Підготовка до Першої Сповіді)

Молодь (напр. Літні табори)

Дорослі (напр. Біблійний гурток)

Батьки/сім'я (напр. Підготовка до подружжя)

Старші люди (напр. Клуб доброї книги)

1. БОЖЕ СЛОВО І КАТЕХИЗАЦІЯ

(1Б) СЛОВО БОЖЕ/КАТЕХИЗАЦІЯ

В ЄДНОСТІ З ІНШИМИ ПАРАФІЯМИ/ЄПАРХІЄЮ/УСІЄЮ ЦЕРКВОЮ
(напр. Катехитична олімпіада)

(1В) СЛОВО БОЖЕ/КАТЕХИЗАЦІЯ

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ХРИСТІЯНАМИ (ЕКУМЕНІЗМ)
Заувага: Екуменічна співпраця здійснюється з благословення єпископа
(напр. Спільний біблійний гурток)

(1Г) СЛОВО БОЖЕ/КАТЕХИЗАЦІЯ

У СВІТІ (МІСІЙНИЙ ДУХ)
(напр. Парафіальна радіопрोगрама)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати
свідчення і служіння єдності з Наступником апостола Петра.

2. ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

(2А) ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

У ПАРАФІЯЛЬНІЙ СПІЛЬНОТІ

У нашому храмі (напр. Вечірня в неділі і свята)

Можна звернути увагу на окремі групи осіб у парафії:

Діти (напр. Вівтарне служіння)

Молодь (напр. Молитовна проща для молоді)

Дорослі (напр. Апостольство молитви)

Батьки/сім'я (напр. Роздавання тексту щоденних молитов для сімей)

Старші люди (напр. Молитва по радіо для тих, хто вже не може прийти до храму)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати нашу
східнохристиянську спадщину.

2. ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

(2Б) ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ І МОЛИТВА

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ПАРАФІЯМИ/ЄПАРХІЄЮ/УСІЄЮ ЦЕРКВОЮ
(напр. Спільна проща до Зарваниці)

(2В) ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ХРИСТІЯНАМИ (ЕКУМЕНІЗМ)
Заувага: Екуменічна співпраця здійснюється лише з благословення єпископа
(напр. Спільна панахида за жертвами Голодомору)

(2Г) ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА

У СВІТІ (МІСІЙНИЙ ДУХ)
(напр. Молитовний похід у нашому селі чи місті)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати нашу
східнохристиянську спадщину.

Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом

3. СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

(ЗА) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У ПАРАФІЯЛЬНІЙ СПІЛЬНОТІ

(напр. Програма відвідування хворих)

Можна звернути увагу на окремі групи осіб в парафії:

Діти (напр. Збирання одягу для бідних дітей)

Молодь (напр. Робота з наркоманами)

Дорослі (напр. Програма для алкозалежних)

Батьки / сім'я (напр. Харчовий склад для бідних сімей)

Старші люди (напр. Опіка немічних)

ПАМ'ЯТАЙМО!

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати
спрямованість до особи.

З СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

(ЗБ) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ / ДИЯКОНІЯ

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ПАРАФІЯМИ/ЄПАРХІЄЮ/УСІЄЮ ЦЕРКВОЮ

(напр. Співпраця з місцевим Карітасом)

(ЗВ) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ХРИСТІЯНАМИ (ЕКУМЕНІЗМ)

Заувага: Екуменічна співпраця здійснюється лише з благословення єпископа

(напр. Спільне свято Миколая для бідних дітей)

(ЗГ) СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ/ДИЯКОНІЯ

У СВІТІ (МІСІЙНИЙ ДУХ)

(напр. Їдальня для безпритульних села/міста)

ПАМ'ЯТАЙМО:

Серед характеристик «Живої парафії» треба плекати
доступність і відкритість до кожного.

Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом

Плекаймо «одне серце і один дух» у нашій парафії

СОПРИЧАСТЯ/ЄДНІСТЬ (БУДУВАННЯ СПІЛЬНОТИ)

Що **можемо ЩЕ зробити**, щоб зміцнити єдність нашої парафіяльної спільноти?
(напр. Спільне кавування-чаювання після недільного Богослужіння).

Пасторальне планування

Засідання пасторальної ради

СЕСІЯ III

**Оцінювання і визначення.
Що можна зробити та що принесе
найкращі плоди
у місії нашої парафії?**

Пояснення

Засідання пасторальної ради

СЕСІЯ III. Оцінювання і визначення. Що можна зробити та що принесе найкращі плоди у місії нашої парафії?

Цей третій крок є етапом аналізу-оцінювання, який здійснюється під керівництвом пароха за участю вже вибраної групи парафіян – членів парафіяльної (пасторальної) ради та представників парафіяльних організацій.

ЗАВДАННЯ ГРУПИ

1. Аналіз внутрішніх (сильні та слабкі сторони парафії) та зовнішніх чинників (можливості та перепони/загрози) стосовно шістьох складових «Живої парафії» (якщо цього ще не зроблено!).
2. Оцінювання «наявних дарів» та «прагнень-сподівань» (Сесії I і II).
3. Визначення пріоритетів: реальне оцінювання прагнень-сподівань з огляду на їх необхідність і ефективність.

МЕТА

Тут парох із найближчими співпрацівниками має нагоду «послухати», що говорить Святий Дух, тобто оцінити бажання, потреби та реальні можливості парафіян (посвята часу, талантів і матеріальних благ), які важливі у здійсненні посланництва парафії. Важливо пригадати учасникам, що немає поганих пропозицій, але всього зробити не можливо. Потрібно зосередитися на тих пропозиціях, які можна здійснити та які матимуть найбільший вплив на оживлення життя парафії.

МЕТОДОЛОГІЯ

1) Проаналізувати СТАН ПАРАФІЇ (див. вище, с. 17): внутрішні (1. сильні та 2. слабкі сторони парафії) **та зовнішні** (3. можливості для праці та 4. перешкоди/перепони/загрози) **чинники** стосовно шістьох складових «Живої парафії». Можливо, для Вас буде більш ефективно, якщо Ви зробите цей аналіз із парафіяльною радою перед початком процесу планування (тобто до Сесії I. *Наявні в нас Божі дари*).

2) Зібрати та переглянути звіти з перших двох сесій: I. *З'ясування наявних у нас Божих дарів*, II. *Прагнення і сподівання*.

3) Розділити пропозиції на дві групи: що НЕОБХІДНЕ і що було б КОРИСНЕ.

4) Написати те, що вважаєте **НЕОБХІДНИМ**.

5) Упорядкувати те, що було б **ДОБРИМ і КОРИСНИМ**, визначивши за пріоритет те, що найбільше допоможе парафії **здійснювати своє посланництво**.

ПАМ'ЯТАЙМО!

Той, на кого покладені певні обов'язки в парафіяльній спільноті, служить із Духом самовідречення Христа ради (кенозіс).

МОЛИТВА – ЧИТАННЯ – НАУКА

МОЛИТВА

Великий і всемогучий Боже! Дай мені мудрість мого стану, щоб я усе сповняв, чого бажаєш, дай мені розуміти мої обов'язки і дай мені їх виконувати так, як треба і як належить на славу Твою і хосен моєї душі. Дай мені мудрість Твоїх доріг і мудрість ходити стежками Твоїї святої волі; дай мені мудрість поведження і неповодження, щоби я вмів не вивищатися в одних і не упадати в інших, дай мені мудрість радості і мудрість смутку: нехай тішуся лише тим, що до Тебе веде, нехай смучуся лише тим, що від Тебе віддаює. Амінь.

(з Молитви слуги Божого Митрополита Андрія «Про Божу мудрість»)

ПРОЧИТАТИ

У Посланні апостола Павла до колосян читаємо:

Вдягніться, отже, як вибрані Божі, святі й любі, у серце спочутливе, доброту, смиренність, лагідність, довготерпеливість, терплячи один одного і прощаючи собі одне одному взаємно, коли б хтось мав на кого скаргу. Так, як Господь простив вам, чиніть і ви так само. А над усе будьте в любові, що є зв'язок досконалости, і нехай панує в серцях ваших мир Христовий, до якого ви були покликані, в одному тілі, та й будьте вдячні. Слово Христове нехай у вас перебуває щедро: навчайтесь у всякій мудрості й напоумлюйте одні одних, співаючи Богові з подякою від свого серця псалми, гімни та духовні пісні. І все, що б ви тільки говорили й чинили, усе чиніть в ім'я Господа Ісуса, дякуючи Богові Отцеві через нього.

(Кол. 3, 12–17)

КОРОТКА НАУКА

1. Те, що святий Павло пише до Колосян, особливо стосується нас, тих, хто виконуємо провідну роль у парафіяльній спільноті (*перечислити чесноти, згадані в читанні*).

2. Блаженніший Святослав у Пастирському листі згадує про дари, які Господь посилає кожній громаді, та що ці дари співдіють для вдосконалення святих.

3. Наша парафія покликана управляти різними дарами (природними і духовними, часом, талантами та матеріальними благами) для здійснення її посланництва.

4. Молімося, щоб Святий Дух благословив нас передусім мудрістю, щоб ми вміли на все дивитися не так людськими, як Божими очима.

Пасторальне планування

Засідання пасторальної ради

СЕСІЯ IV

**Планування/відповідальність.
Конкретний план дій для сповнення
нашої місії як Церкви**

Пояснення

*Засідання пасторальної ради***СЕСІЯ IV. Планування/відповідальність.
Конкретний план дій для сповнення
нашої місії як Церкви**

Цей четвертий крок – планування/відповідальність – здійснюється під керівництвом пароха за участю членів парафіяльної (пасторальної) ради та представників парафіяльних організацій. Обов'язково повинні бути члени економічної ради. На цьому етапі вже формуються конкретні плани для втілення окремих пропозицій чи завдань, визначених у СЕСІІІ.

Заувага: *Кожна парафія планує свою діяльність відповідно до літургійного року і за загальними вказівками церковного проводу. Парох повинен знати, яке рішення пасторального, адміністративного чи економічного характеру вимагає дозволу правлячого архиєрея.*

МОЛИТВА

Царю Небесний...

Готуючись до цієї сесії, парох повинен спиратися на напрацювання Сесії III: *Оцінення/визначення*, надаючи перевагу НЕОБХІДНОМУ над ДОБРИМИ і КОРИСНИМИ пропозиціями. Скликаючи тепер пасторальну раду, він повинен запропонувати конкретний план дій для парафії, запрошуючи і заохочуючи до співвідповідальності поодиноких осіб. Якщо парох вважатиме, що якась пропозиція із Сесії III нездійснима або зараз неактуальна, він повинен бути готовим пояснити своє рішення.

Планування передбачає відповіді на такі запитання для кожного проекту чи дії:

ЩО? (Конкретне завдання чи діяльність)

ХТО? (Особа чи особи, відповідальні за конкретне завдання)

ДЕ? (Місце діяльності)

КОЛИ? (Завдання є тривалим чи обмеженим у часі? Якщо завдання обмежене часом, то який термін його виконання?)

ЯК? (Які людські та матеріальні ресурси потрібні для виконання завдання?)

З КИМ? (Координація-співпраця з єпархією, іншими парафіями тощо)

З ЯКОЮ МЕТОЮ? (Передусім на славу Божу, а відтак для...)

ПАМ'ЯТАЙМО!

**Той, на кого покладені певні обов'язки в парафіяльній спільноті, служить із
Духом самовідречення Христа ради (кенозіс).**

Пасторальне планування

ПОСТІЙНА ПРАЦЯ

Підзвітність і оцінювання

В пасторальному плануванні слід постійно перевіряти й оцінювати кожну добру ініціативу та чинну програму. Той, хто зобов'язався до чогось і несе відповідальність за якусь діяльність, повинен **звітувати** про свою роботу, про реалізацію завдання чи діяльності, про успіхи й невдачі, про потрібні зміни у плануванні з огляду на нові чи непередбачені обставини.

Найкраще місце для оцінювання (моніторингу) запланованої діяльності – це засідання **пасторальної ради або**, якщо потрібно обговорити адміністративні питання, **економічної ради**. Ці ради повинні збиратися регулярно і разом з парохом стежити за розвитком пасторальних ініціатив.

Окрім цього, якщо існує **єпархіальна пасторальна рада**, то вона може вимагати звіт про здійснення пасторальних ініціатив єпархіального, митрополичого та всецерковного характеру. Якщо відповідної структури на єпархіальному рівні поки немає, **єпархіальний координатор** програми «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» може від парохів просити відгуку для удосконалення праці над пасторальним плануванням.

Пасторальне планування
ДОДАТОК
Пріоритети на 2013–2015 роки
для пасторального планування в парафії

ВСТУП

На Синоді Єпископів УГКЦ 2011 року було прийнято 12 основних напрямів розвитку у рамках здійснення *Стратегії розвитку УГКЦ до 2020 року «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом»*.

Дванадцять основних напрямів

1. Катехизація
2. Екуменізм
3. Єдність (всередині Церкви)
4. Плекання східнохристиянської ідентичності
5. Євангелізація/воцерковлення
6. Формація духовенства
7. Формація мирян
8. Служіння мігрантам
9. Служіння молоді
10. Фінансове управління
11. Соціальне служіння
12. Освіта

Пріоритетні напрями на 2013–2015 роки:

1. Катехизація
2. Літургія і молитва (Плекання східнохристиянської ідентичності)
3. Соціальне служіння/дияконія
4. Молодіжне служіння
5. Формація мирян
6. Формація духовенства

Нижче подано пропозиції завдань для втілення цих пріоритетних напрямів на парафіяльному рівні упродовж трьох років (2013–2015), а також запропоновано ресурси, які будуть розроблені на патріаршому та єпархіальному рівнях і які Ви можете використувати для успішного розвитку життя Вашої парафії.

1. КАТЕХИЗАЦІЯ

На парафіяльному рівні

1. Організувати в парафіях УГКЦ катехитичні школи/курси для дітей, молоді й дорослих, впроваджувати катехитичні програми на основі нового Катехизму УГКЦ для різних вікових категорій.
2. Створювати в кожній парафії катехитичні ради, до складу яких входили б: парох, адміністратор, катехити і батьки.

Для розвитку Вашої праці в катехитичному служінні готуються наступні ресурси:

1. Вишкіл та формація катехитів та провідників біблійного апостоляту у єпархії. (Єпархія-Екзархат)
2. Катехизм УГКЦ різними мовами. (Патріарша Катехитична Комісія, далі – ПКК)
3. Програма катехуменату – катехиза для дорослих. (ПКК)
4. Програми з вивчення Святого Письма з коментарем. (ПКК)
5. Катехитичні матеріали для різних вікових категорій на основі Катехизму УГКЦ, розміщені на Інтернет-ресурсах. (ПКК та єпархіальні катехитичні комісії).

2. ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА

На парафіяльному рівні

1. Проводити на парафіях літургійну катехизу для вірних.
2. Поширювати традицію покуття в родині та заохочувати вірних до щоденної особистої та спільної молитви.
3. Щоденно служити Божественну Літургію і молитву Часослова в парафіяльному храмі.
4. Заохочувати вірних до участі в богослужіннях не тільки в неділі і свята, але і в інші дні тижня.
5. В неділі і свята, окрім Служби Божої, запровадити служіння Вечірні та Утрени.
6. Наголосити на необхідності вивчення та практикування щоденних молитов, молитов часослова, а також молитов до та після споживання їжі.

Для розвитку Вашої праці в літургійному житті парафії готуються наступні ресурси

1. Спільний для всієї Церкви Календар та Устав Богослужінь, враховуючи юліанський та григоріанський стиль. (Патріарша Літургійна Комісія – ПЛК)
2. Буклети пояснення окремих частин літургійного благочестя. (ПЛК)
3. Комплект празничних ікон відповідно до нашої сакральної традиції для виставляння на тетраподах храмів. (ПЛК)
4. Літургійні тексти на честь блаженних і новомучеників УГКЦ. (ПЛК)
5. Тексти молитов та літургійних прохань за прославу мучеників, ісповідників і праведників УГКЦ. (ПЛК)
6. Тематичні серії важливих святоотцівських і новітніх містагогійних катехиз, а також літургійно-патристичних коментарів текстів Святого Письма, які є сталими частинами Літургії. (ПЛК)
7. Сертифікатні програми для пізнання літургійного благочестя нашої церковної традиції: іконографія, спів, прислужування, свідомо та діяльна участь вірних. (Єпархії – за посередництва навчальних закладів, як до наприкладу УКУ, Папського східного інституту в Римі, Інституту Шептицького або єпархіальних структур – узгоджені з Патріаршою Літургійною Комісією)
8. Єпархіальні дяківські школи, або курси постійної формації для дяків. (Єпархії)

3. СОЦІАЛЬНЕ СЛУЖІННЯ/ДИЯКОНІЯ

На парафіяльному рівні

1. Визначити відповідальних за благодійну діяльність у парафіях та заохочувати вірних до харитативного служіння як вияву живої віри.
2. У кожній парафії впровадити власну харитативну програму, або активно підтримувати вже наявні харитативні ініціативи, організовані церковними або громадськими організаціями.
3. Популяризувати та поширювати практику суспільних тижнів/днів та інших соціальних ініціатив у парафіях УГКЦ.
4. (В Україні) втілити програму заходів 2013 р., присвяченого дияконії.

Для розвитку Вашої праці в соціальному служінню готуються наступні Ресурси

1. Рада соціального служіння на Патріаршому рівні для забезпечення координації, популяризації та обміну досвідом соціального служіння УГКЦ. (Соціальний відділ Патріаршої Курії, далі – СВ)
2. Забезпечення професійного вишколу працівників соціального служіння у церковних та державних установах, проведення регулярних курсів, тренінгів, семінарів для вдосконалення їхніх навичок. (Єпархії та Карітас).
3. Аудіо-, відео- та друкованих матеріалів для популяризації наявних видів соціального служіння. (СВ)
4. (В Україні) Програма заходів 2013 р., присвяченого дияконії, як вияву живої віри. (СВ)

4. МОЛОДЬ

На парафіяльному рівні

1. У кожній парафії, на якій є молодь, заснувати молодіжну спільноту.
2. Залучати відповідно підготовлену та активну молодь до життя в парафії, особливо в ділянках служіння ближнім і євангелізації в парафії та поза її межами.
3. Створювати при парафії різні молодіжні товариства (наприклад, Пласт, спортивні команди).

Для розвитку Вашої праці в молодіжному служінні готуються наступні Ресурси

1. Єпархіальний координатор (комісія) розвитку молодіжного душпастирства в парафіях.
2. Молодіжний Катехизм. (ПКК і Комісія молоді УГКЦ, далі - КМ)
3. Молодіжний веб-сайт dyvensvit.org. (КМ)
  - Можливість створити Єпархіальні під-сторінки.
  - форум для спілкування молоді всієї УГКЦ, обміну досвідом.
4. Програми і матеріали/підручники. (Комісія молоді УГКЦ)
  - Реколекції молоді.
  - «Перші кроки в молодіжному служінні в моїй парафії». (як розпочати створення молодіжної спільноти в парафії)
    - Програма тренінг молодих лідерів.
    - «Як розпізнати власне покликання».
    - «Виховання духу місійності й соціального служіння».
    - «Пізнай скарби власної духовної традиції».
5. Християнські табори для підлітків та молоді. (Єпархії)
6. Єпархіальний план молодіжного душпастирства на 3 роки. (Єпархії)
7. Вишкіл молодіжних лідерів. (Єпархії)

5. ФОРМАЦІЯ МИРЯН

На парафіяльному рівні

1. Створити або оживити на парафії парафіяльні ради: пасторальну і фінансову), увівши до їх складу зрілих і відповідно підготовлених фахівців.
2. На основі Програми вишколу мирян організувати формаційні зустрічі для мирян, задіяних в адміністрації парафії (паламарі, братства, сестрицтва, касирі...)
3. Особливий наголос у наступному році:
  - Створити біблійні гуртки при парафії для вивчення та щоденного читання Святого Письма: приватно і в сім'ї.
  - Організувати спільне читання і вивчення Катехизму УГКЦ «Христос – наша Пасха».
4. Заохотити вірних до участі в богослужіннях через літургійну катехизу: пояснення іконопису та літургійного співу, і через плекання спільних молитовних практик мирянських спільнот.
5. Забезпечити належну підготовку до таїнства Подружжя у парафіях та єпархіальних центрах, а також де є достатньо молодих подружжів, творити спільноти молодих сімей.
6. Проводити катехизу для батьків та хресних у рамках підготовки до хрещення дитини, щоб допомогти їм виховувати дітей у вірі та в любові до Бога і ближніх та готувати до активної участі в житті церковної спільноти.
7. Два рази в рік проводити реколекції (різдвяні та великопосні). Раз в рік організувати одну парафіяльну прощу до паломницького місця. Принаймні раз на п'ять років проводити духовні місії на парафії.

Для розвитку Вашої праці у сфері формації мирян готуються наступні Ресурси

1. В Єпархії відповідальна особа (комісія) у справах мирян.
2. Всецерковна програма «Підготовки до Таїнства Подружжя». (Комісія УГКЦ у справах сім'ї).
3. Вишкіл для мирян, які допомагають священику у провадженні програми Підготовки до Таїнства Подружжя. (Єпархії)
  1. Програма вишколу мирян для служіння у парафії: (Єпархії)
    - Основи християнської віри.
    - Покликання і послаництво мирян.
    - Створення і провадження мирянської організації.
    - Формація мирян до активного служіння на парафії.
- (Згодом програма постійної формації)
4. Мережа сімейних рухів та спільнот (Рух молодих сімей, сімейні консультаційні центри тощо). (Єпархії)
5. Програми і матеріали для почитання мирян-мучеників Української Церкви. (ПЛК)
6. Регулярні презентації мирянських спільнот, рухів, організацій на рівні деканатів з метою творення їх нових осередків. (Єпархії)

6. ФОРМАЦІЯ ДУХОВЕНСТВА

На парафіяльному рівні

1. Парафіяльний священник сприяє плеканню покликань до Священства та Богопосвяченого життя.
  - Через заохочення до участі у вівтарних дружинах та проведення зустрічей з ними.
  - Через заохочення молоді до участі у деканальних та єпархіальних зустрічах та програмах.
  - Через проповіді на тему покликання.
  - Через організації зустрічей та реколекцій для молоді в парафії про розпізнання покликань.
  - В особистих розмовах.
2. У парафіяльних школах, братствах та організаціях ставиться наголос на вартості релігійних покликань серед молоді.
3. У парафіях, де служить декілька священників, плекати їхню регулярну спільну молитву (напр. із Часослова).
4. Підтримувати живий зв'язок між парафіяльною спільнотою та семінаристами єпархії (особливо тими, які є вихідцями цієї парафії).
5. Заохочувати парафіяльну спільноту до підтримки окремих семінаристів єпархії, особливо тих, які походять з убогих родин, а також священників, яким доручено особливе служіння (напр. капеланство і місійна діяльність)
6. Розвивати солідарність зі священниками та парафіями на місійних теренах.

Для розвитку Вашої праці у сфері формації духовенства готуються наступні Ресурси:

1. Єпархіальна комісія або координатор у справах плекання покликань.
2. Формаційні курси на основі Програми постійної священничої формації в УГКЦ, яка включає також формацію членів священничих родин, особливо дружин священників. (Єпархія)

*Пасторальне планування***ДОДАТОК 2****Резолюції
VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ
«Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом»
ДЛЯ ПАРАФІЙ****Тема «Боже Слово»**

1. Заохочувати священнослужителів ознайомлюватися з різними методами і практиками читання Святого Письма в УГКЦ та застосовувати їх у парафіях.
2. Створювати біблійні групи та гуртки при парафії, щоб вірні мали змогу ліпше пізнати Святе Письмо і могли пояснити його іншим.
3. Заохочувати священнослужителів під час пояснення Слова Божого враховувати присутність дітей.
4. Для проповідання Божого Слова та катехизації залучати сучасні засоби масової інформації.
5. Для кращого пережиття та розуміння вірними недільної Благовісті рекомендувати священнослужителям видруковувати для парафіян змінні частини Божественної Літургії.
6. Заохочувати вірних до молитовного читання Святого Письма в родинному колі.
7. Використовувати різні добрі практики популяризації читання Святого Письма.

Тема «Катехизація»

1. Парафіяльним спільнотам докласти всіх зусиль, щоб катехизація стала пріоритетною парафіяльною справою, щоб вона охоплювала усі вікові категорії (дітей, підлітків, молодь, дорослих) та соціальні групи, незалежно від кількості осіб.
2. Створювати при парафіях батьківські ради для сприяння і розвитку катехизації.
3. У парафіях, в яких ще немає організованої катехизації, створювати катехитичні школи та залучати до служіння у ній катехитів.

4. Організувати табори як виїзні, так і припарафіяльні як нагоду для особливої катехизації.
5. Запровадити систематичну катехизацію дорослих, беручи за основу Програму катехуменату дорослих в УГКЦ.

Тема «Місійний дух»

1. Заохочувати до створення різних спільнот у парафії, через які вірні стануть більш відкритими до інших і будуть готові свідчити про Христа.
2. Заохочувати до активної місійної діяльності родини, які формують парафіяльну спільноту (наприклад, у волонтерських проектах).
3. Заохочувати відновлювати родинні християнські традиції (наприклад, спільна молитва, спільна трапеза, спільна участь у недільних богослужіннях).
4. Заохочувати парафіян запрошувати своїх друзів і знайомих до участі в житті парафіяльних спільнот (наприклад, запросити друзів на спільну молитву, чування та інші заходи, які відбуваються в парафії).
5. Заохочувати священнослужителів проводити у парафіях реколекції (та інші заходи) на тему місійності.
6. Закликати парафіян радісно свідчити свою віру – євангелізувати.
7. Створити і регулярно заповнювати книгу парафіян (анкети з їхніми контактними даними для можливості зв'язку пароха з вірними).
8. На парафіяльному рівні заохочувати до того, щоб відзначення храмового свята продовжувалося після Богослужіння у формі спілкування через спільне святкування і трапезу.
9. Організувати зустрічі для ділення вірою серед парафіян різних вікових груп (зустріч родин, зустріч молоді).
10. Організувати на парафії дошку, де вірні можуть розмістити прохання про молитву.

Тема «Літургія»

1. Запроваджувати у парафіях літургійні катехизи та проповіді. Розробити виховну стратегію з пояснення богослужінь для вірних, вибираючи зручний час та спосіб (перед або після Божественної Літургії, роздаючи друковані коментарі, пояснення, залучаючи вишколених мирян).
2. Дбати про красу літургійного співу, звертати увагу на дикцію, виразність мови дяка, належне озвучення, заохочувати усіх вірних до участі у співі на богослужіннях.

3. Залучити дітей до літургійного життя у парафії, доручаючи їм різні обов'язки.
4. Подбати, про наявність у парафіяльній спільноті літургійних книг та забезпечення вірних текстами богослужінь, які здійснюються на парафії.

Тема «Молитва»

1. Закликати священнослужителів давати особистий молитовний приклад парафіяльній спільноті.
2. Заохочувати дітей і молодь до активної участі у парафіяльних богослужіннях та виховувати їх у цьому дусі.
3. Сприяти, щоб молитва й інші богослужіння у парафіях відбувались у зручний час для людей, а також увечері.
4. У парафіях створювати братства для чоловіків та дбати про їхню духовну формування.

Тема «Сопричастя – єдність»

1. Заохочувати парафіяльну спільноту до спільних богослужінь, молитви та різних святкувань (коляди, ділення кутею, освячення страв) для сприяння єдності всіх парафіян.
2. Наголошувати у парафіяльних школах та інших спільнотах (під час проведення християнських таборів, зустрічей, конференцій, форумів, екологічних проєктів, акцій, олімпіад, конкурсів) на важливості єдності дітей та молоді.
3. Проводити різні парафіяльні заходи (спільна гостина, майстер-класи, заняття спортом, екологічні акції) та інформувати один одного про потреби та взаємну допомогу.
4. Бути відкритим до нових членів парафії і доступним для них, бути чутливими до їхніх потреб.
5. Створити парафіяльний сайт або сторінку в соціальних мережах.
6. Організовувати зустрічі парафіян, де під проводом свого священнослужителя вони могли б обговорити, якою вони бачать свою парафію, висловити свої побажання та очікування (наприклад, зустрічі з пасторального планування, зустрічі парафіяльних рад тощо).
7. Проводити по можливості щонедільні зустрічі священника з людьми після Божественної Літургії.

Тема «Служіння ближньому»

1. Закликати парафіяльну спільноту до соціального служіння, як важливого вияву нашої віри.
2. Засновувати у парафіях соціальні ради, осередки організації «Карітас» або призначити осіб, відповідальних за організацію соціального служіння.
3. Рекомендуємо парафіяльним радам вносити в свої плани програми соціального служіння.
4. Закликати парафії допомагати священикам та особам, задіяним у пенітенціарному служінні.
5. Закликати парафіяльну спільноту опікуватися людьми похилого віку.
6. Заохочувати парафіяльні спільноти на поселеннях надавати допомогу емігрантам з України в юридичних, мовних питаннях, у працевлаштуванні та реалізації державних програм.

Тема «Провід»

1. Засновувати парафіяльні пасторальні та економічні ради (де ще не засновані), проводити прозорі вибори до вже існуючих рад та інформувати парафіяльну спільноту про їхню діяльність.
2. Створювати у парафіях спільноти осіб різних професій для залучення їх до різного роду служіння та волонтерства.
3. Заохочувати видавати парафіяльний інформаційний обіжник.

Тема «Управління дарами»

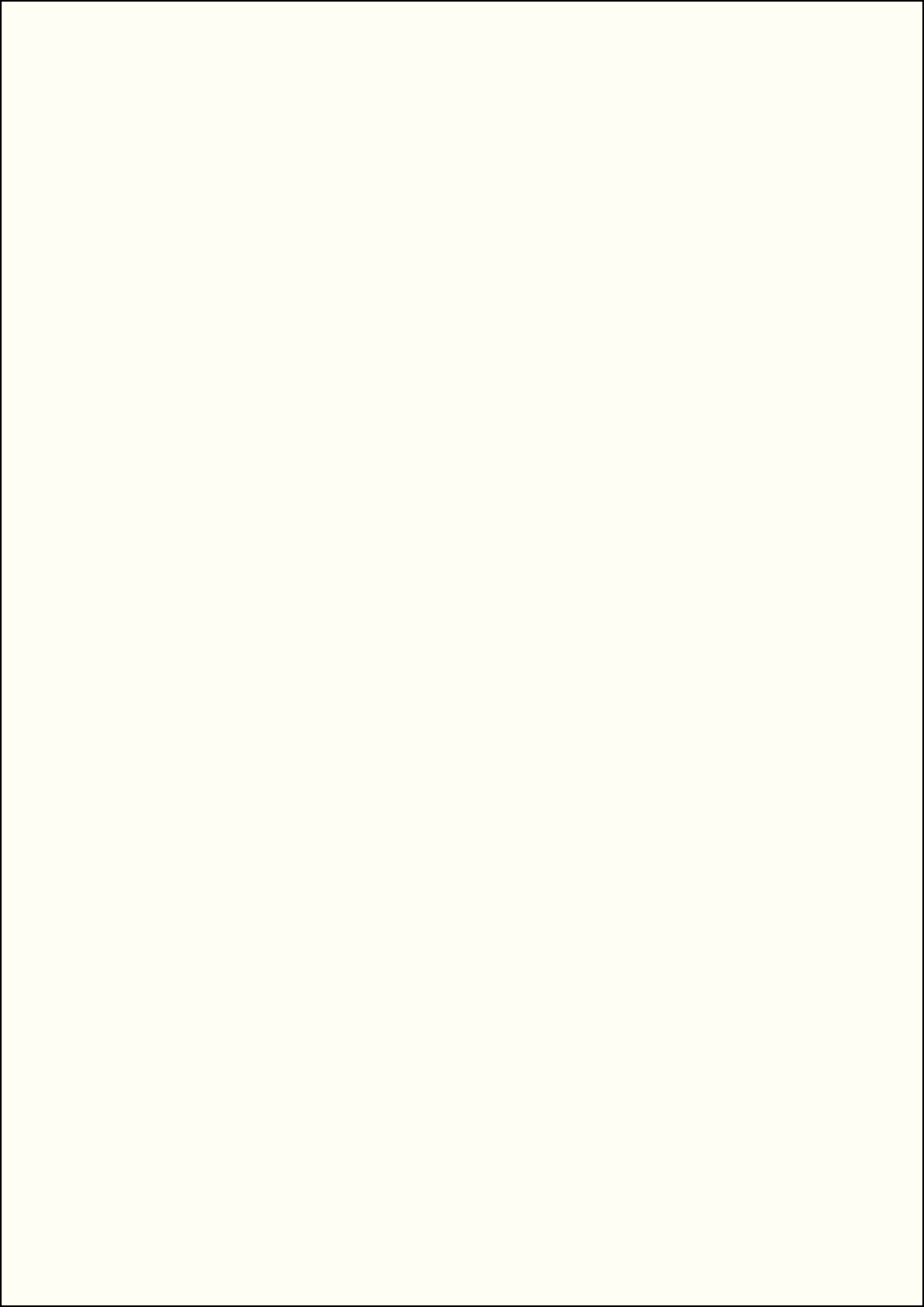
1. Закликати до тісної співпраці пароха з парафіянами.
2. Рекомендувати священнослужителям постійно інформувати парафіяльну спільноту про діяльність парафії.
3. Закликати парафіяльну спільноту звертати особливу увагу на потреби асоціальних родин.
4. Рекомендувати парохам залучати богопосвячених осіб (сестер, братів) для провадження реколекцій, парафіяльних шкіл і т. ін.
5. Заохочувати поширювати практику заснування парафіяльних порадень, залучаючи до служіння фахівців з різних галузей (священика, психолога, юриста тощо).

ЗМІСТ

ЗВЕРНЕННЯ ДО СВЯЩЕНИКІВ – УЧАСНИКІВ РОБОЧИХ СЕСІЙ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ПАСТОРАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗА ПРІОРИТЕТАМИ ПРОГРАМИ «ЖИВА ПАРАФІЯ»	3
СКЛАДОВІ ЖИВОЇ ПАРАФІЇ. ЗАГАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ УГКЦ	5
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	7
1. Для чого потрібне пасторальне планування?.....	9
2. Основна роль пароха.....	10
3. Роль парафіяльних пасторальної та економічної рад.....	11
4. Схема пасторального планування.....	12
<i>Таблиця 1. Схема пріоритетів і цільових груп пасторального планування .....</i>	<i>14</i>
<i>Розпорядок зустрічей для здійснення пасторального планування (приклад) .....</i>	<i>15</i>
АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ. Які внутрішні та зовнішні чинники сприяють чи перешкоджають нам у сповненні нашої місії як Церкви?	17
<i>Таблиця 2. Аналіз ситуації на основі пріоритетів «Живої парафії» .....</i>	<i>20</i>
СЕСІЯ I. З'ясування наявних у нас Божих дарів. Як ми виконуємо свою місію як Церква?	21
<i>Анкети .....</i>	<i>25</i>
СЕСІЯ II. Прагнення і сподівання. Що можна чи потрібно здійснити для кращого виконання нашої місії як Церкви?	33
<i>Анкети .....</i>	<i>37</i>
СЕСІЯ III. Оцінювання і визначення. Що можна зробити та що принесе найкращі плоди у місії нашої парафії?.....	45
СЕСІЯ IV. Планування/відповідальність. Конкретний план дій для сповнення нашої місії як Церкви	49
ПОСТІЙНА ПРАЦЯ. Підзвітність і оцінювання	53
ДОДАТОК 1. Пріоритети на 2013–2015 роки для пасторального планування в парафії	55
ДОДАТОК 2. Резолюції VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» ДЛЯ ПАРАФІЙ.....	62

www.zhyvaparafia.org.ua

